

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av studie- och
yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning i
Ekerö kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av studie- och yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning, komvux i Ekerö kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 11 december 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 11 juni 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Ekerö kommun har inkommit med en sådan redovisning den 10 juni 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorerna behöver utveckla sin styrning och ledning av den individuella studie- och yrkesvägledningen genom

att konkretisera de nationella målen, tydliggöra prioriteringar och förväntningar samt följa upp kvaliteten i den individuella studie- och yrkesvägledningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn för att tydliggöra studie- och yrkesvägledningens uppdrag genomfört en studiedag där de gemensamt konkretiserat de nationella målen och tydliggjort prioriterade mål, exempelvis att elevers studie- och yrkesval inte ska begränsas av kön, socioekonomisk och kulturell bakgrund eller av normer i samhället. Med stöd av styrdokument har rektorn konkretiserat komvux uppdrag samt påvisat vilka strukturella effekter i samhället som studie- och yrkesvägledningen syftar till att uppnå. Vidare uppges i redovisningen att de inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet kommer arbeta med bland annat studie- och yrkesvägledarnas självskattning av måloppfyllelse för prioriterade mål, elevers studieval utifrån kön, observationer av den individuella studie- och yrkesvägledningen samt elevnöjdhet. Enligt redovisningen har verksamhetens kvalitet utvecklats genom att en tydligare förväntan på den individuella studie- och yrkesvägledningen skapats.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Rektorerna och studie- och yrkesvägledarna behöver i den individuella studie- och yrkesvägledningen utveckla strategier och arbetssätt för att kunna utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Av huvudmannens redovisning framkommer bland annat att studie- och yrkesvägledarna i sina samtal använder olika strategier och arbetssätt för att utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social och kulturell bakgrund. Detta görs genom att exempelvis ställa öppna frågor, ett aktivt lyssnande, arbetsmaterial utan könsstereotypa yrkeskopplingar och genom att ge eleven utrymme att reflektera över och analysera sina processer för beslutsfattande. Vidare nämns även olika självkännedomsoövningar som verktyg studie- och yrkesvägledarna använder för att stötta elever i att formulera sina mål. Enligt redovisningen har studie- och yrkesvägledarna som ett led i arbetet fått i uppgift att varje vecka reflektera över sina genomförda samtal och utifrån sin egen upplevelse av dem göra en självskattning utifrån faktorer kopplade till utvecklingsområdet. Det är

dock enligt redovisningen för tidigt att dra några slutsatser kring hur verksamhetens kvalitet utvecklats. De effekter som förväntas på längre sikt är enligt redovisningen bland annat att andelen elever som gör ett könsbrytande studie- och yrkesval ökar.

På Skolinspektionens vägnar

X Ingrid Jerkeman

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jerkeman

2025-06-13

X Kaiwan Adl Zarabi

Föredragande
Signerat av: Kaiwan Adl Zarabi

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/studie--och-yrkesvagledning-i-komvux/>

Bilaga: Författningsstöd

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

2 kap. 8, 10, 29 och 34 §§ samt 4 kap. 3–5 §§ skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

2 kap. 29 § skollagen

Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv